

Maagaas ja mootorimaagaas

Version 1 (seisuga: 01.03.2021)

Tähelepanu! Infomaterjal ei asenda õigusaktides sätestatud ning selles antakse vaid lühiülevaade maagaasi ja mootorimaagaasi aktsiisiga maksustamise korraldusest. Soovitame lisaks infomaterjalile tutvuda ka valdkonda reguleerivate õigusaktidega.

Aktsiisisoodustust intensiivse gaasitarbimisega ettevõtjale tutvustatakse eraldi infomaterjalis.

Sisukord

Sisukord.....	2
1 Maagaas ja mootorimaagaas.....	3
2 Tegevusload ja saatedokumendid.....	3
3 Aktsiisiga maksustamine	4
4 Aktsiisivabastus ja aktsiisi tagastamine	5
5 Mõõtmine	6

1 Maagaas ja mootorimaagaas

Aktsiisiga maksustatakse maagaasi ja mootorimaagaasi.

Maagaasiks loetakse KN-koodiga 2711.21.00 kütust, mis on selle kasutusele võtmisel gaasilises olekus ja mida kasutatakse kütteinena. Kütteinena kasutamiseks loetakse igasugust soojust (soojuseenergia) tootmist olenemata toodetud soojust edasise kasutamise eesmärgist (nt elumaja kütmine või erinevate tehnoloogiliste protsesside tarbeks).

Mootorimaagaasiks loetakse mootorikütusena kasutatavat KN-koodidega 2711.11.00 või 2711.21.00 kütust, sealhulgas surumaagaas (CNG) ja veeldatud maagaas (LNG). Mootorikütusena kasutamiseks loetakse tarbimist igasugustes mootorites, sealhulgas avalikel teedel mitte liiklevates mootorsõidukites (nt tõstukites) ja mootorites, millega ei käitata mootorsõidukeid (nt statsionaarsed mootorid).

Maagaasi ja mootorimaagaasi klassifitseerimisel kasutatakse seisuga 01.01.2019 kehtinud Kombineeritud Nomenklatuuri (KN) koode.

Maagaasi ja mootorimaagaasi aktsiisiga maksustamise kord on kehtestatud [alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadusega](#) (edaspidi: ATKEAS).

Vaata lisaks:

- [Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus](#) (ATKEAS)
- Kütuse- ja elektriaktsiisialased infomaterjalid Maksu- ja Tolliameti veebilehel
- Infomaterjal: Intensiivse gaasitarbimisega ettevõtja aktsiisisoodustus

2 Tegevusload ja saatedokumendid

Maagaasi ja mootorimaagaasi käitlemiseks (nt edastamine jaotusvõrgus, vedamine autotranspordiga jne) ja tootmiseks (sh veeldatud gaaskütuse viimine gaasilisse olekusse) ei ole vajalik omada aktsiisialaseid lube.

Maagaasi või mootorimaagaasi soetamiseks ja tarbimiseks kas aktsiisist vabastatud otstarbel või soodusaktsiisimääraga maksustataval otstarbel (s.o intensiivse gaasitarbimisega ettevõtjad) on nõutav energia aktsiisivabastuse loa olemasolu.

Maagaasi ja mootorimaagaasi käitlemisel aktsiisikauba saatedokumente ei vormistata.

Vaata lisaks:

- Infomaterjal: Energia aktsiisivabastuse luba

3 Aktsiisiga maksustamine

Maagaasilt ja mootorimaagaasilt tekkiv aktsiisimaksukohustus tuleb deklareerida ja tasuda selleks kohustatud isikutel: maagaasi võrguettevõtjal, soojuse ja elektrienergia koostootjal, võrguväliselt soetatud maagaasi tarbijal ja võrguväliselt soetatud mootorimaagaasi käitlejal.

Võrguettevõtjal tekib aktsiisimaksukohustus:

- maagaasi kasutusele võtmisel soojuse tootmiseks,
- maagaasi edastamisel võrgust tarbijale, kes ei ole võrguettevõtja ega maagaasist soojuse ja elektrienergia koostootja,
- mootorimaagaasi ise kasutusele võtmisel,
- mootorimaagaasi võõrandamisel isikule, kes ei ole võrguettevõtja.

Võrguettevõtjal tekib aktsiisimaksukohustus maagaasi ja mootorimaagaasi tegelikul võrgust väljastamisel, mitte kütuse müügi või sellelt hiljem arve esitamise hetkel. Maagaasi või mootorimaagaasi väljastamisel jaotusvõrgust tarbijale, kellel on mitu liitumispunkti ning kes on lisaks samaaegselt ka soojuse ja elektrienergia koostootjaks või aktsiisivabastuse loa omanikuks, maksustatakse maagaas või mootorimaagaas aktsiisiga vastavalt selle tarbimise eesmärgile liitumispunktis.

Soojuse ja elektrienergia koostootjal tekib aktsiisimaksukohustus:

- maagaasi kasutusele võtmisel soojuse tootmiseks,
- mootorimaagaasi ise kasutusele võtmisel,
- mootorimaagaasi võõrandamisel isikule, kes ei ole võrguettevõtja.

Soojuse ja elektri koostootjal võib lisaks soojuse tootmiseks kasutatud maagaasile tekkida aktsiisimaksukohustus ka toodetud elektrienergialt (vt elektrienergia aktsiisiga maksustamist tutvustavat infomaterjali).

Võrguväliselt soetatud maagaasi tarbijal (sh lokaalse mahutiga kütteseadme kasutaja) tekib aktsiisimaksukohustus:

- maagaasi kasutusele võtmisel soojuse tootmiseks.

Võrguväliselt soetatud mootorimaagaasi käitlejal (sh lokaalse mahutiga tankimisseadme kasutaja) tekib aktsiisimaksukohustus varaseimal hetkel, millal sooritati järgnev toiming:

- mootorimaagaasi võõrandamisel mootorikütusena või selle lisandina,
- mootorimaagaasi toimetamisel tanklasse,
- mootorimaagaasi kasutusele võtmine mootorikütusena või selle lisandina.

Maksustamisperioodiks on kalendrikuu, mille kestel tekkinud aktsiisimaksukohustus tuleb summeerituna **deklareerida ja tasuda** hiljemalt järgmise kuu 20. päevaks. Tekkinud

aktsiisimaksukohustus deklareeritakse energiatoote aktsiisideklaratsiooniga (tabelid A ja D1-D3).

Vaata lisaks:

- Aktsiisiga maksustamise korraldus (ATKEAS § 22, § 24, § 25, § 28)

4 Aktsiisivabastus ja aktsiisi tagastamine

Aktsiisist vabastatakse maagaasi või mootorimaagaasi tarbimine teatud isikute poolt või teatud spetsiifilisel otstarbel, näiteks:

- mineraloogilistes protsessides (nt klaasi ja klaastoodete tootmine, keraamiliste kivide ja plaatide tootmine jne),
- elektrienergia tootmiseks,
- mootorikütusest või kütteainest erineval otstarbel (nt keemiatööstuses toorainena).

Aktsiisist vabastatakse ainult see osa maagaasist või mootorimaagaasist, mille tarbimine on otseselt seotud aktsiisist vabastatud protsessi läbiviimisega ning ülejäänud osa (nt büroohoone ja laohoone kütmine) maksustatakse aktsiisiga.

Aktsiisist vabastatud maagaasi või mootorimaagaasi soetamiseks ja tarbimiseks on nõutav energia aktsiisivabastuse loa olemasolu.

Maagaasi kõrval vabastatakse aktsiisist ka **biometaani**, milleks loetakse gaaskütuseid, mille tarbimine on tõendatud päritolutunnistuse kasutamisega [maagaasiseaduse](#) § 10³ mõistes. Kuna päritolutunnistuse kasutamise punktis ei pea toimuma biometaani füüsilist tarbimist, võib päritolutunnistuse kasutamisega aktsiisist vabastada ka maagaasi ja/või mootorimaagaasi. Aktsiisivabastust saab rakendada vaid see maagaasiaktsiisimaksja, kelle maagaasivõrgus või tarbimiskohas on päritolutunnistusi kasutatud. Ühe kalendrikuu kestel kasutatud päritolutunnistused tuleb näidata sama kalendrikuu kohta esitataval energiatoote aktsiisideklaratsioonil ning aktsiisist on võimalik vabastada maksimaalselt vaid see gaaskütuse kogus, mis antud kalendrikuul tegelikult kokku tarbiti.

Aktsiisi tagastatakse välisriigi diplomaatilise esindusele või NATO (v.a Eesti) relvajõududele nende tarbeks soetatud aktsiisiga maksustatud maagaasilt ja mootorimaagaasilt (nt saatkonnale või sõjaväeosale võrguettevõtja edastatud maagaas või tanklast soetatud mootorimaagaas). Maagaasilt ei tagastata aktsiisi juhul, kui välisriigi diplomaatiline esindus või NATO relvajõud ei tarbi ise maagaasi kütteainena vaid soetavad sellest toodetud soojusenergiat. Aktsiisi tagastamiseks esitatakse taotlus kas Välisministeeriumile (välisriigi diplomaatilise esinduse puhul) või Kaitseministeeriumile (NATO relvajõudude puhul) kinnitamiseks koos lisaks nõutavate dokumentidega. Aktsiisi tagastamist on võimalik taotleda kuni 90 päeva jooksul alates elektrienergia soetamisest.

Vaata lisaks:

- Aktsiisivabastuste loetelu (ATKEAS § 27)
- Energia aktsiisivabastuse luba (ATKEAS § 69²–69⁹)
- Aktsiisi tagastamise kord (ATKEAS § 45² ja § 45³)
- Infomaterjal: Energia aktsiisivabastuse luba
- Infomaterjal: Elektriaktsiisi soodustus elektroiintensiivsele ettevõttele

5 Mõõtmine

Võrguettevõtja, soojuse ja elektrienergia koostootja, võrguväliselt soetatud maagaasi tarbija ja võrguväliselt soetatud mootorimaagaasi käitleja peavad mõõtma nii enda tarbitava kui ka teistele isikutele edastatud maagaasi ja mootorimaagaasi kogust ning dokumenteerima mõõtmise tulemused ja pidama selle üle arvestust.

Energia aktsiisivabastuse loa omanik peab mõõtma aktsiisivabalt soetatud ja kasutatud maagaasi või mootorimaagaasi kogust, dokumenteerima mõõtmise tulemused ja pidama nende üle arvestust.

Mõõtmistulemusi ja arvestust peetakse ühikutes, mille alusel toimub ka aktsiisiga maksustamine.

Mõõtetulemuste jälgitavus ei pea olema tõendatud, ent mõõtmine peab olema tehtud asjakohase mõõteprotseduuri kohaselt. Kasutatavad mõõtevahendid peavad vastama neile kehtestatud metrooloogilistele nõuetele ja olema taadeldud või kalibreeritud.

Vaata lisaks:

- Aktsiisikauba mõõtmise korraldus (ATKEAS § 33 – 33²)

Koostas: Peeter-Tanel Orro, aktsiiside talitus